

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
6 сот.
На провінції
8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

Виходить щодня ране
крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	18— К.
„ шіроку	9— „
„ чвертьроку	5— „
„ місяць	1—90 „
В краю і державі:	
На рік	24— К.
„ шіроку	12— „
„ чвертьроку	6— „
„ місяць	2—40 „

За границею:	
В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.
Рекламаційний збір від поштової оплати. Рукописи приймаються за умов оплати, а зворотять ся тільки накийданий і застережений. — „Українське Слово“ продається всі бюра по цілім краю.	
Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 2.	

Ціна оголошень:	
За оголошення численно за одноплатову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а з оповістках 60 сот., в редакційній часті 1 К. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1-50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстрінаним друком численно подвійно. Статі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платити 50 сот.	

Справа виживлення.

Збувана до недавня мовчанкою справа виживлення населення і її недомагання стали на днях темою мірковань поважних дневників так в Німеччині як і в Австрії.

І слушно. Ліпше є лихо пізнати, в пору призадумати ся над ним і найти средства, щоби йому зарадити.

Півурядовий „Fremdenblatt“ містить в тій справі такі замітки:

Справа виживлення стоїть нині на першій плані серед всіх питань біжучої хвилі. І в нас і в Німеччині звертають нині увагу на „політику жинності“, про що свідчать широкі виводи берлінських часописів, яких зміст лежить в тім, що цікавите уодностайнене всяких запоряджень маючих на цілі вижити населення, може принести повні успіхи лише з припоровленням стислого примусу. Згаданий дневник підносить, що дотеперішні розпорядження виявили ся як невістарчаючі і треба конче приступити до їх реформи, щоби тим самим справу виживлення населення справити на красшу дорогу.

В звязи з тим стоять внесення поставлені консерватистами в бюджетовій комісії німецького Союму. Ось вони: 1) В місяці червня треба виготовити господарський план на новий рік, з створенням апровізаційної централі обезпечити виживлення населення. 2) Для рівномірного розділу поживи і усунення шкідливого торговельного посередництва створити державне довозове посередництво. 3) Треба знести заборону бити звірята дома. 4) Уодностайнити поділ товців і точно його обмежити. 5) упорядковати справу

паші для худоби. 6) Усталити ціни средств поживи на рік з гори. 7) Підмоги для родин покликаних і для убогих давати частинно іпнатура. 8) Підпомагати успішно дешеві і майдрівні кухні.

Таким способом задумують в Німеччині усунути дотеперішні апровізаційні недомагання. Нема сумніву що схожість відносин в обох осередніх державах велить і нам піти тою дорогою, щоби розв'язати пекуче питане виживлення населення.

Що думають Москалі про Шведів.

Російські дневники пишуть про Швецію в шоразто більше подразданим тоні називаючи Шведів „карлами Європи“, що стають на пальці, щоби на руїнах великанами розбитого міжнародного права піднести новий шведський закон.

Що Шведи нас не люблять — пишуть Москалі, се річ відома. Шведів опутала переслідочча манія. В кождім Росіянині видять вони шпіона, а російський нарід уважають варваром. Всі верстви шведського народу пересвідчені, що Росія має лише одну ціль себто дістати ся через Швецію на відкрите море. Навіть соціалісти не люблять нас. Що найвище симпатизують вони крихітці з Англією й Францією. Шведи були би прилучили ся до Німеччини, вже в часі нашого відвороту з Карпат, яби були вірили що се оковечна перемога над нами. Вони ждали це лише на здобуте Риги і Динабурга. Що-йно наша несподівана опорність отямила їх. Тепер

вже починають вони мирити ся з думкою, що треба зберегти приязнь з обома воюючими сторонами, а після закінчення мпра разом з Німцями тягнути далі користи з Росії.

Діяльність тов. „Дністер“

в рр. 1914—1915.

З нагоди скликання XXIII. звичайних загальних зборів на день 30 мая оповіщує Дирекція тов. „Дністер“ звіт за адміністраційні роки 1914 і 1915.

I. Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“.

Проголошена з кінцем липня 1914 р. мобілізація потрясла цілою організацією Товариства. Сотки агентів, тисячі членів і % частий зайнятого в Товаристві персоналу зголосились під прапори, щоби сповнити свою повинність супроти держави — та ледви заповнено хоть в часті пороблені військовими покликачами прогалини, як наступив ворожий наїзд — а з ним і порване усіх нервів, які давали Товариству жите.

Та все таки Товариство старалось вести у Львові бодай в приближеню свою нормальну діяльність; та швидко оказалось, що вести її як слід було годі. Виплати премій майже не приходили — почта майже не курсувала, ліквідації шкід з причини паспортних трудностей не могли переводитись, а російські „уездні начальники“ заборонили по повітах платити премії до „Дністра“, а агентам їх інкасувати. Так животіло Товариство аж до 11 марта 1915 р. коли російські власті його замкнули і опечатали і що-

З позовклих листків.

(До історії львівської духовної семінарії).

(Далі).

Саме тоді пригадали собі власті на відручне письмо Цісаря з р. 1802. та призадумали ся обмежити число питомців з 320 на 214 а рівночасно поділити львівську семінарію на львівську і перемиську. Тою справою зайняв ся ревно еп. Снігурський, а за поділом духовної семінарії промовляло і се, що ректорат семінарії не мав відповідного приміщення на таке велике число питомців, а також не був в силі наглядати над моральним та інтелектуальним образом питомців. Тодішній митрополит Михайло Левицький був також ізза тих самих причин за відокремленням перемиських питомців, як також з огляду на дисципліну, харч питомців та економічний заряд. Здавало би ся, що цісарське відручне письмо приспівить справу, тимчасом вона застрягла та поагоджено її в часті поупливі сто двадцять літ після цісарського письма, бо щойно в найновіших часах повстає в Перемислі повна духовна семінарія.

В р. 1830 та 1831. появили ся в семінарії всякі пошесті так, що власті почали шукати за їх причинами та відкрили не лише невідповідний на семінарію будинок, переповнене комхати питомцями, але й недостачу найпотрібнішого інвентаря. Статистика тих, що помирали в семінарії від пошестей, не лише сумна але й

страшна своїм розміром. А кілька було таких, що померли опісля в молодім віці як священики від ведуг, затагнених та несанітарних відносин в мурах львівської семінарії. Не багато зрозуміння для санітарних відносин виявили духовні та світські власті в часі холери у Львові, та держали у той небезпечний час питомців в гнилих мурах. Аж інтервенція еп. Снігурського до мит. Михайла Левицького розв'язала справу тоді, коли холера пожерла вже не одну жертву. Питомців розпущено домів, а семінарію відчищено. Наслідком холери у Львові почала ся наука в університеті 15. X. місто 1. IX. але ті питомці, що мали складати іспити приїздили у вересні.

До того нещастя, яке впало на молоді душі наших перших просвітителів народа долучило ся ще і друге, а іменно слідство властей, котрі бажали розелідити причину заворушення, які вибухли в семінарії, як лише появилася холера у Львові.

Заворушення вибухли з боязни перед пошестію та спричинили утечу кільканайцятьох питомців з семінарії. По переслуханю питомців та ректорату наложено на питомців-утікачів остру кару. Ректорат львівської семінарії був тої думки, що всіх тих належало би усунути раз на все з богословських студій на основі цісарського розпорядку з дня 31. січня 1830 року, який велів, що питомців, видалених з семінарії не годить ся допускати до загальних богословських наук. Однак сей острый спосіб карання оправданих питомців не подобав ся перемиському владіці Снігурському, котрий знов вставив

ся за питомців у мит. Михайла Левицького і справу дало ся якось поладнати так, що губернія дозволила прийняти всіх видалених питомців будьо до презвітеріального дому, будьо до семінарії.

Так покінчила ся справа заворушень, спричинених холерою.

В роках 1829—43. було п'ять змін на становищі ректора духовної семінарії у Львові. Першим ректором в тім часі був Гавриїл equis de Дубовицький, шляхтич з роду та deputowany stanów galicyjskich, другим Стефан Теліховський, третім др. Венедикт Левицький, четвртим др. Григорій Якимович а п'ятий крил. Ів. Бохенський.

Перший ректор крилошанин Дубовицький застав в семінарії великий економічний нелад, з яким він боров ся довгі літа та вкінці знищений морально та споневіряний помер 1833 р. але вже не на становищі ректора, бо ректором був від 1820—1829 р.

В р. 1832 обняв дефінітивно ректорат в свої руки о. Ст. Теліховський, який сповняв вже від трох літ той уряд. За його ректорства переходить семінарія в зовсім иншу фазу, дуже цікаву та характеристичну для національного життя. Саме тоді починають ся в семінарії польські конспірації, котрі не мало причинили ся до розбудження нашої визвольної думки, та розбудження нашого національного життя в Галичині. Ст. Теліховський відносив ся до конспірацій поблажливо, а се не подобало ся Консисторії.

(Далі буде).

ино прихід австрійських військ дав змогу Товариству підняти на ново насильно перервану діяльність.

Сей стан відбився погано на Товаристві, бо поминаючи се, що повстали великі залежності в плаченні премій і застій в цілій діяльності Товариства — але ще крім того багато членів перенесли свої забезпечення до других Товариств, які без перерви цілий час могли урядувати. В часі, як Товариство було опечатане, наробили йому російські влади ще і безпосередньої шкоди на квоту К 22.856'94 через забрані готівки К 15.705'66, порозбивані замків, забрані паперу до друку, нової машини до писання, канцелярських приборів, деяких меблів і т. п., а крім сего вивезли до Росії тих членів Дирекції, які остали були підчас наїзду у Львові, себто д-ра Федака і д-ра Охримовича, та Британа і інш. Кузьмича. Щастем ще можна назвати се, що бодай усі книги і акти Товариства остали ненарушені.

Сейчас по освободженню Львова пороблено усі можливі заходи, щоби як найскорше упорядкувати всі відносини Товариства, що дійсно і удалось.

Неумолима смерть забрала з поміж членів Надзираючої Ради проф. В. Шухевича, в Києві помер 16. листопада 1915 р. дир. Кость Паньківський, чоловік, який ціле своє життя посвятив праці для народу, а якого вивезли російські влади; в часі наїзду а саме 1 жовтня 1914 р. помер радник ц. к. Дир. домен і лісів Омелян Куницький, довголітний член ревізійної комісії. Крім сего російські влади вивезли почесного президента Експ. Митрополита Андрея гр. Шептицького і члена Надзираючої Ради надрадника п. Романа Сосновського.

На опорожненні по бл. п. проф. Володимир Шухевичови і дир. Костеві Паньківському місця покликані до Надзираючої Ради д-ра Олександра Кульчицького, директора „Земельного Банку гіпотечного“ у Львові і Тита Реваковича, емер. ц. к. радника краєвого суду у Львові, причім на місце бл. п. проф. Володимира Шухевича вибрано директором з рамени Надзираючої Ради д-ра Олександра Кульчицького.

В маю 1914 р. взяло Товариство участь в субскрипції 4½% 80 мільйонної краєвої позички і субскрибувало її на К 20.160.— ном. вартости. З 1 австр. 5½% воєнної позички субскрибувано квоту К 4.000.—, а з III австр. воєнної позички квоту К 300.000.

З вибухом війни відступлено даром для Краєвого Товариства Червоного Хреста на дім для реконвалесцентів вільно Товариства в Бруховичах, а коли Краєве Товариство Червоного Хреста не робило з тої вільї через 1½ року ужитку, відступлено її в січні 1916 р. на час тривання війни на ту саму ціль Загальної Української Ради для Українських Січових Стрільців.

В р. 1914 і 1915 увійшло до всіх протоколів і звістало подагоджених 77.110 писем.

Всіх агентів було з кінцем 1915 р. 1.167. Двадцять другий і двадцять третій адміністративний рік стояв цілком під впливом світової війни і хоч скільки зголошених звичайних шкід була значно менша як попередніми роками — то однак з причини убогості не тільки майже всіх збіжних забезпечень але також забезпечень движимостей і будинків і з причини великих залежностей в сплаті премій, дальших значних страт на курсі цінних паперів, цілковитого застою економічного життя і в загалі з причини аномального стану в нашім краю, роки ці були одними з найтяжчих.

(Кінець буде).

З польської преси.

Варшава „промовила“. Польські часописи старались обходити Третього Мая в Варшаві падати політичне значіння. Між иншими „Gazeta Wieszogna“ кінчить свої замітки на сю тему такими словами: „Говорено доси, чого без причини, що Варшава мовчить, що столиця Польщі не висловлює ся та не здекларує ся. Третього мая мовчанка покінчила ся. Третього мая почала говорити столиця Польщі. Вірмо і чекаймо, що буде мати нагоду говорити даліше“.

Краківський „Głos Narodu“ відповідає своїй львівській товаришці ось як: Не треба було бути пророком щоб предвидіти, що деякі органи галицького слуху що-йно тепер вчують Варшаву. Не чули її, коли говорила великим голосом про свою творчу енергію, про силу організації, про народного духа в буденній праці. Не вмерла ще оспівувана бл. п. Лямом „тромадация“ для якої праця не є ділом, тільки „маніфестацією“. А Варшава вміє і одно і друге. Третього мая не промовила у перше, — говорила даліше.

Переповідаючи її голоси львівської „Gaz. Wiesz.“ і краківського „Głosu Narodu“ замічає від себе „Kuryer rozpański“: Та думка „Głosu Narodu“ годить ся з інформаціями, які ми одержали про настрої варшавських кругів. Вправді в головах перших ініціаторів походу, до яких належав передовсім Владислав Студницький були інші проекти маніфестації, однак з хвилею, коли ціла суспільність взяла участь в акції маніфестації, — прибрала вона такий характер, який дійсно мала. се я позитивно віддане почеси великій історичній річниці.

Поляки між собою. Краківський „Listogowy kuryer codzienny“ обговорюючи телеграми з нагоди 70-літніх уродин Г. Сенкевича які прийшли письменникови з Познаня, Варшави та Львова, обурює ся на Краків за його „партикуляризм“. „Краків забув про ювілей Сенкевича. Університет, Академія, різні культурні товариства, всі зложені впрочім з одної і тої самої групи людей не зволили прийняти до відома факту 70-літньої річниці уродин найславнішого польського письменника та жертвенного, невиспучого народного робітника... І прибули до Вево в Швайцарії, де перебуває великий письменник та речник прав Польщі, лікар її ран і будівничий її нового бити, висказали почеси зі Львова, Познаня і Варшави. Люди науки і штуки зєдинились в акції, в якому видають честь народу, віддали собі самим честь... Тільки культурний Краків зводив призабуті про культурний обов'язок, признаний всіми суспільностями, що великим мужам складає ся чолобитню. Ті самі люди, яні вже підстаркувати, які оноді в безкритичнім подиві лежали долілиць перед письменником, видаючи в нім речника свого табору. нині дались приеволити ігнорувати Сенкевича... за кару, що не веде політики; тільки зайняв ся справою відбудови польських земель...“

Підписуйте

4-ту 5½% воєнну позичку
в Краєвм Союзі Кредитовім
Львів, Ринок ч. 10. 9—10

Світова війна.

Становисько Швеції.

ШТОКГОЛЬМ. Заступник президента другої Палати Рерсон просив правительство, щоби дало вяснене в справі Аляндських островів. Міністер заграничних справ заявив, що в теперішній світовій війні, Швеція перестерігаючи своїх прав свободної розпорядимости собою, хоче додержати безсторонну нейтральність супроти всіх воюючих держав і бажає собі щиро не вдавати ся в війну. Правительство придержує ся своїх зобов'язань та в часі пересилена здержувало ся від всякої політичної дискусії, котра би могла відвести правительство від його постанов. Коли ходить о справу Аляндських островів, то справа ся є дуже важна для Швеції. Міністер заперив, що правительство уважає своїм обов'язком слідити з великою увагою за розвитком того питання, щоби не занедбати нічого, що є потрібне для стереження інтересів Швеції та її прав на всіх полях розвитку.

Положене в Італії.

БЕРЛІН. „Berl. Tageblatt“ доносить з Люгану: В Італії дає ся відчувати сильний недобір збіжжя. Провінційнальна Колегія Новари, котра замовила збіжжя за два мільйони лірів, а одержала від правительства третю часть, зажадала решти замовленого збіжжя, бо запаси, які має, вистарчуть всего на тиждень. В противний случаю можна побоювати ся загальних заворушень. Млини в провінції Турин і Кунео здержали свою працю, бо не мають що молоти. Дневники пишуть, що довше не можна серед таких обставин жити, бо вони грозять небезпечкою заворушень.

Італійський король і Джіоліті.

З ЛЮГАНУ доносять, що в палаті послів стрінув ся італійський король з Джіоліті, котрого король кілька разів ззивав до себе, однак

з різних причин не міг він стрінути ся особисто з королем. Аж тепер лучила ся йому нагода поговорити з королем, а се тому, що головні точки спору між Джіоліті і Саяндрою вже уступили. Італія завдячує впливам Джіоліті, що фронт Італії не поширив ся та, що Італія відмовила помочі і станула на рівні з колоніальними військами. Джіоліті запобіг арештованню німецьких кораблів в італійських портах, та відданю їх флоту коаліції. Італія за старанем Джіоліті не підписала італійсько-англійського торговельного договору, котрий бувби Італії ще більше зв'язав руки.

Вільзон відповідає папі.

ЛОНДОН. Президент Вільзон відповів папі на його пастирський лист. Урядові круги не подають ніяких вяснень про відповідь Вільзона, заявляють однак, що виміна писем лише в малій часті відносила ся до мира. Як зачувати, Вільзон повідомив папу, що уважає на се, щоби Америку здержати від війни та зробити все можливе, що буде згідно з честію та правами Америки, щоби не допустити до війни. Ані писмо папи, ані відповідь Вільзона не будуть оголошені.

Морат про борби на італійським фронті.

БЕРЛІН. Майор Морат пише про побідні борби в Тиролі: Борби нашого союзника на італійським фронті стали живішими. Нема сумніву, що при дальших успіхах по стороні Австрії можна буде ствердити, що цілорічна війна з Італією входить в новий період. Коли оцінимо правдиві труднощі, з якими получена борба на італійським фронті, то можна признати, що останні успіхи австро-угорського війська на тім фронті є великі. Свідчать про се число полонених та інші добичі, які на гірським фронті не лучають ся в такій масі, як се добувають Австрійці.

Борби в Македонії.

БЕРЛІН. „Voss. Ztg.“ доносить з Атен: Вейднєники доносять, що на полудне від Дойрану ведуть ся завзяті борби передних сторожів.

ЖЕНЕВА. „Matin“ доносить, що Болгари заатакували під Маядок в Македонії французські сторожі. Прийшло до кровавої борби. Французів прогнано.

ЖЕНЕВА. „Petit Parisien“ доносить, що розпочало ся на днях сильне острілюванє французьких становиськ під Солунем.

Ріжні вісти.

ЛОНДОН. Перший раз президент англійських міністрів війшов в склад тайної ради в Ірландії. Аскіт ужив всіх сил, щоби привернути в Ірландії нормальні відносини.

ЛОНДОН. Адміраліція голосить, що мінитор „М 30“ поцілений неприятельською артилерією згорів. Згинуло двоє моряків.

ЛЮГАНУ. Вчора було в Італії трясенє землі, котре тривало 25 секунд та спричинило значні шкоди і перерву комунікації в провінції Романя.

ПЕТЕРБУРГ. В горах Саянських між Сибіром і Монголією відкрито поклади золота, срібла та міді. Американські капіталісти зацікавили ся тою справою.

НОВИЙ ЙОРК. Дневники доносять, що Вільзон відбув важну нараду в справі Мексики. Як зачувати, Вільзон вишле до Мексики ультимат.

ШТОКГОЛЬМ. Коло островів Ляндсорт сторпедовано німецький корабель „Гера“. Залогу вирагував шведський корабель, та привіз до Штокгольму.

ПАРИЖ. Нині зачинають ся нові наради французької Палати.

ЖЕНЕВА. Італійські звідомлення доносять, що Турки атакують завзято села Катія і Джідан, де Англіїці понесли поважне поражєне.

ЦРІХ. Голандське правительство заказало вивозити средства поживи з Голандії до Англії. Здержано велику висилку цукру.

ЛЮГАНУ. Італійська кабінетова рада признала зайняте північного Епіру Греками неважним та безправним.

АТЕНИ. Відділи грецькі і італійські звели малу борбу, в котрій Греки прогнали Італійців з височини Бабуїца, котра лежить на грецькій території.

ВІДЕНЬ. Італійська цензура дозволила на помішуванє доказів, що Італія повинна перейти до дефензиви, щоби приспішити кінець війни.

РОТЕРДАМ. Як зачувати, в Португалії вибухла загальна революція. Власти в безсилі. Португальські військові кораблі в Лізбоні та Опорто облягли англійські офіцери.

БЕРЛІН. Зі Стокгольму доносять, що російські робітники металевих заводів відбули в Петербурзі збори, щоб заперестувати проти спровадження чужих робітників, та ухвалили, щоб протягом 14 днів видалити з фабрики французьких та англійських робітників; в противний случаю загрозили загальним страйком.

БЕРЛІН. З Стокгольму доносять, що бузний міністер російської комунікації Рухлов арештований.

ФЛІНСІНГЕН. Почтовий паровець з Англії привіз 80 німецьких та 16 австрійських приватних осіб, арештованих в Англії.

НОВИНИ.

— Відзначення Українки. Впр. Галя Пясецька, донька Впр. о. Льва Пясецького, пароха в Реклинці пов. Жовківського одержала почесну медаль з бронзи Червоного Хреста з воєною декорацією.

— Участь Українців в IV позиції. „Neues Wiener Journal“, доносить, що українське населення східної Галичини бере дуже живу участь в позиції. Жінки віддають всі свої прикраси.

— Українська справа в Румунії. „Gaz, Wieszogna“ в кореспонденції з Відня доносить, що „Bukarester Tagblatt“ містить розмову з п. Васильком. Посол заявив, що відірване Фінляндії, надбалтійських провінцій і Польщі не захитася ще великодержавним становищем Росії; інакше має ся справа з Україною. Росія без України не сповнить двох своїх цілей, які рішила перевести в діло, а саме ані не вибори собі дороги до Царгороду, ані получення з перським заливом. Маючи Україну загрожує Росія Балканові.

По сій причині визволене України лежить в інтересі Румунії. Прийде час, коли велика Румунія вийде в нерозривний союз з великою, незалежною Україною. Інша румунська часопись доносить, що п. Василько вів довгі дебати з румунськими політиками, які запевнили його, що бажають утворення української держави в власнім інтересі; в сій цілі не будуть вони в відповідній порі вагаться понести криваві жертви.

— Чутки про Мит. Шентицького. Американська „Свобода“ оповідає, що член полуднево-американського „Червоного Хреста“ подає вістку про спосіб життя та судбу нашого Митрополита в Курську. Міністер поліції повідомив князя Церкви, що він дістав поручення застерігти свій догляд над ним. Сего приказу придержують ся точно до нині, лише добре серце поодиноких сторожів не дозволяє князеві відчувати наглядно острого приказу. Митрополитові не вільно навідувати ся до католицької церкви. Проходи відбувають ся до 9 рано під подвійною сторожею на подвір'ї в'язниці. Службу Богу може відправляти у себе. Не вільно йому з ніким зносити ся, може користати виключно з російської літератури. Таку вістку про нашого Митрополита читаємо в „Reichspost“.

— Цісар Вільгельм членом угорського „Історичного товариства“. Німецький амбасадор у Відні повідомив мадярське історичне товариство, що Цісар Вільгельм хоче вступити в його члени. Прийняте Цісари в члени слідує тими днями на засіданню дирекції.

— Концерт присвячений пам'яті найбільшого борця і мученика за волю України Тараса Шевченка відбув ся 8 мая 1916 у Вишніці заходом місцевого Бояна. Весь чистий дохід з концерту в сумі 400 кор. зложено в половині на фонд інвалідів, українських добровольців і на Червоний Хрест.

— В справі максимальних цін за картоплю в місяці червня. На основі міністерського розпорядку з дня 12. мая 1916. В. З. Д. ч. 138. максимальні ціни за картоплю зібрану в 1915 р. при продажі в скількох вище від 10 сотнарів метричних виносити на місяць червень за столову, рукою перебрану картоплю 11 кор. за метричний сотнар, за картоплю фабричну і пашу 10 кор.

— З російської господарки в Турції. Юзеф Крпечковський і Ян Путник стадали оноді перед віденським судом обжаловані о се, що помагали Москалям в рабункових нападах у Турції, приспороючи при сій і собі не мало крадених річ. Підчас російського наїзду знящено також і Турку. При рабунках брали участь також москвофіли недалекого села Ільник, які рабували головні жидівські склепи та мешканця.

Один свідок заявив, що стрінув Крпечковського на дорозі між Туркою і Ільником; він ніс на плечах 2 подушки, много домашнього знаряддя та матраци. Інший свідок зізнав, що найшов у обжалованого много свічників, образів і т. п. Також Путника бачили на дорозі свідки з мішком; після відвороту Росіян в жовтні 1914 р. найдено у него дороге футро, скрипки, сіль, оливу тощо. Крпечковський визискав присутність козаків на се, щоб відобрати у жида свою посілість, яку перед кілька роками йому продав. Він заявив ся в товаристві двох козаків у хаті жида, у якого перебувало кілька інших жидів — збігців, розділив сейчас мушкетерів від жіночий, почім обшукало кишені переляканих жидів. Відтак один з козаків сів до стола, списав протокол та велів жидам сейчас виносити ся з хати. Суд по переведеній розправі засудив Крпечковського на 13 літ тяжкої в'язниці, а Путника на 10 місяців.

— Вісти про уступлене віденського нунція. В італійській пресі появились в останнім часі вісти про недалеку димісію віденського нунція Скапінеллі. „N. Fr. Presse“ доносить, що всі ті вісти є неправдиві так як нунцій тішить ся симпатіями так в політичних, як і товариських кругах.

— Заборона подружжя і приріст населення. На сю тему виголосила одна учителька в „Загальнім австрійським союзі жінок“ бесіду, обговорюючи широко заборону подружжя для учительок і державних та приватних функціонерок. Збори прийняли одностайно слідує ухвалу: Збори Загального-австрійського союзу жінок заявляють, що уважають всі заборони подружжя так публичні, як і приватні, які відносять ся до певних категорій осіб, як шкідливі для народного добра та як противні розростови населення. Жадаємо проте знесення всіх заборон в закладування подружжя учительок, та державних функціонерок, Поручаєть ся президії сповістити про сю ухвалу компетентні міністерства.

— Судівництво в Сербії сповняють угорські судді і урядники, які так само, як і інші цивільні урядники є приділені до військової управи. Головою судівництва є військовий губернатор. Всі судді мусять носити уніформ. Урядовою мовою в службово мові армії. Що до обов'язучого закону, судівництво придержуєть ся сербських законів та розпорядків. Управильнено також адвокатську практику. Адвокатом може бути тільки той, хто одержить дозвіл від губернатора. Кандидати складають присягу.

— Апровізація Великого Берліна. Під проводом міністра внутрішніх справ відбулося д. 17 с. м. в Берліні засідане, на якому обговорювано справу виживлення населення Великого Берліна. З д. 17 входять в жите нові постанови про закупку мяса. На одну хлібову карту можна буде купити на один тиждень найвище один фунт мяса, міжтим коли інші союзні держави Німеччини будуть могли закуплювати 800 грамів.

— З пошти. Від 1 мая 1916 вільно обтяжати поштові пакети призначені до окупованої території Королівства Польського посліплатою до висоти 1000 К. Всі приписи управильнюючі пакетовий рух до згаданої території відносять ся також і до пакетів посліплатних. Відносять ся з окрема, що вага пакетів може виносити найвище 5 кг., що пакети підлягають примусові оплати при наданню і що пересилане яких небудь відомостей о військових відносинах зборонене. Знесення або зниження посліплати вже по висланню пакету не допустимо.

Речинець в часі котрого посліплатний пакет може лежати в ц. і к. Етаповім уряді поштовім в цілі перебрання адресатом виносить 15 днів, котрі числять ся від слідуєчого дня по дорученню авіза, а коли не авізовано, то від слідуєчого дня по дорученню пакету. Оплата та сама як у внутрішнім обороті монархії і така сама відповідальність поштового заведення за посліплату.

— Малюнки Олени Кульчицької — про які небагато ширше напишемо — виставлено у вікнах книгарні наук. тов. ім. Шевченка. Є се циклі акварель і офортів; багато картин на стрілецькі мотиви. — Звертаємо увагу львівської публіки на твори нашої талановитої землячки.

— Фабрики Круппа в Мінхені. Фірма звісною німецької фабрики муніції в Ессен закупила коло Мінхена 360 гектарів землі та розпочала сейчас будову фабричних заводів.

— Іспити зрілості в середніх школах. Міністерство віроповідань і просвіти зарядило недавно, що у всіх середніх школах по кінці шкільного року будуть уряджені одномісячні підготовні курси до матури для тих учеників надвисшої класи, які перед її покінченням зістали покликани до війська. Віденські часописи доносять, що міністер віроповідань і просвіти дістав дозвіл Начальної команди армії, щоб і

давнійшим ученикам 8 класи які служать при війську, уділювано одномісячну відпустку до покінчення сього курсу та зложення іспиту зрілості. Курси мають розпочатись 25 с. м. і будуть тривати до 25 червня.

— Обмеження битя кіз. З огляду на надзвичайне положення викликане війною одержали краєві політичні власти на основі розпорядку Міністерства рільництва з дня 9. мая 1916 В. З. Державного. ч. 134. управлене видавати для своєї адміністраційної області розпорядки, обмежуючі битя (заріз) кіз і перепродуване кіз до сєї цілі. Акти правні заключені против постанов, які мають видати на основі повисшого уповажнення краєві політичні власти будуть неважні. Переступи сих постанов карані будуть через політичні повітові власти грошовими карами до висоти 500 кор. або арештом до одного місяця.

— Щасливий Білгород. „Belgrader Nachrichten“ доносить: „Повідомляю П. Т. Населене, що від 10 мая буду мати постійно в моім складі колоніальних товарів в кождім часі свіже печиво, як хліб, кайзерки, булки і т. д. — Бяні Тайтажак.“

— Зголошення цини. Урядово оповіщують: На основі розпорядка міністеріального з дня 20 цвітня 1916, який оголошено дня 27. цвітня 1916, повинні бути зголошені понизше подані предмети, о скільки вони в цілости а переважно складають ся з цини або зі стоплень цини: 1) Бляхи, рури, друки, тафлі, плити і штуки сирого відливу, 2) фолії, 3) збанки, цименти та інші начинія і посудини, крім того полумиски, тарелі, філіжанки, покрішки, лижки, свічники та інші предмети, о скільки вони не мають особливої вартости артистичної або історичної, 4) таці шинкарські, 5) ванни, 6) піпи і інші арматури, 7) складові часті приладів (з окрема також форми до виливу свічок). Обов'язок зголошення повисше згаданих під точками 1) і 2) предметів відпадає, коли цілий запас не переходить 5 кілограмів. Повисше подані предмети треба зголосити без огляду на се, чи вони належать до улаженнь заведення підприємства, чи держить ся їх в цілі перероблювання або продажі або чи служать до інших цілей, чи їх на разі не уживає ся, або уживає. Зголошене має зробити той, хто такі предмети посідає, або держить в переходанню для інших. Зголошене повинно слідувати одноразово, а то після стану з дня 1. мая 1916. безпосередно до ц. к. Міністерства торгівлі найпізнійше до дня 31. мая 1916. Зголошене належить робити виключно на приписаних формулярах котрі зістануть в найближших днях достарчені Комісаріатам дільниць так, щобі інтересовані сторони могли їх підняти найпізнійше дня 15. мая 1916. На случай переступлення обов'язку зголошення поступить ся по думці припису §. 6. покликаного розпорядка міністеріального.

— З в'язниці. Віден має вічні клопоти зі своїми фліхтлінгами-жидками. Нема тижня, щобі у віденським суді не вела ся розправа проти якогось галицького жидка, що жив з субвенцій правительства, а у віденних хвилях (а було їх багато!) займав ся несовісними спекуляціями на средствах поживи. В сім тижні засуджено Шимона Канера з Ряшева на 2 неділі арешту і заплату 1000 кор. Канер помагав віденській апровізації скупованем мила, свічок і муки.

— Варшавська „Охрана“ в Трапезунті. Російські дневники доносять, що варшавська „Охрана“, котра до недавня перебувала в Москві, виїхала на своє урядоване до здобутого недавно Трапезунта. Виїхало туди 100 городових, 20 приставів та один комісар. Треба додати, що варшавська „Охрана“ уміє добре „гулять“, та каптувати собі нових членів по національності. У Львові добре її знають. На новій посаді не найде охочих добровольців у свої ряди!

ПОМЕРЛИ.

О. Михайло Калимон, парох Кальникова, помер 20 цвітня в 73 р. життя. За щире українство 16 літ ходив по голодівках — але мимо всіх злиднів цілим серцем віддає ся церкві і народові. Та війна добила його. Терпів дуже, бо син і зяті, щирі Українці, багато лиха зазнали, а він сам перед кулями утікав і ховав ся з дітьми і внуками по пивницях і вертепах. А що парохія його, церков і хата знищені, тому переїс ся до свого зятя о. Наконечного до Заміхова і там помер.

Земля українська, проводнику, нехай Тобі буде легка.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ТАБЛЕТКИ „ЛЕКОЗАН“

прилагоджені зі складників: касеїни, коля-лєцитини і фосфороквасних солей, незрівняне средство при всіх недугах нервного устрою.

Дуже успішне, яко посильне і скріплює средство, при умові і тілесній утомі, як також для виздоровенців.

Неоцінене для наших жовнярів в полі і всім раненим.

Науково випробоване і поручуване.

В коробках по 50 таблеток К 3-50.

Продають у Львові: Аптека під золотим слонем вул. Жовківська 4; аптека Дра Байєра вул. Карла Людвіка; аптека Е. Брікнера вул. Сапінги; аптека Гроблевського вул. Гетьманська; аптека під львом С. Гая вул. Казимірівська 26; аптека Кастановича вул. Сонішна 1; аптека під звіздою вул. Коперника, а також майже у всіх аптеках у Львові.

Розсилкова гуртія „Samariter Apotheke“ Graz, Sackstrasse 14.

Дентистичне заведення

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби в кавчуку і золоті.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує с даром.

Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Всіх наук лікарських

Др. ЛУКА САФІЯН

ординує у Львові

в улиці Каспра Бочковского ч. 2., від 8—9 рано і від 1—4 пополудни.

Д-р. ЄВГЕНІ ГВОЗДЕЦЬКИЙ

веде канцелярію при

вулиці Красіцьких ч. 6.

ОПОВІСТКИ

Субота, дня 20 мая 1916.

Нині: 20. мая гр.-кат. Акакія, римо-кат. Бернарда.

Завтра: 21. мая гр.-кат. Іоана римо-кат. Секундіна.

○ Український Нар. Театр Т-ва „Бесіда“ у Львові саля Т-ва „Сокіл-Батько“ вул. Руська ч. 20. В суботу дня 20 мая „Назар Стодоля“ штука на 3 дії Т. Шевченка. В П. дії „Вечерниці“ Ніщинського.

В неділю дня 21 мая премієра „Бог помсти“ драма на 3 дії Ш. Аша, в перекладі М. Левицького. Білети раніше можна набути в „Народній Торговлі“. Початок о год. 7. вечером.

○ В Неділю, дня 21. мая с. р. о години 1/2 10. рано відправити ся в Архикатедральній Церкві св. Юра у Львові Торжественна Служба Божа в наміренню св. Отця.

Послідні вісті.

з ГОЛОВНОЇ АВСТРИЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

8 дня 19. мая 1916.

На російським і балканським фронті нічо замінного.

На італійським фронті.

На прибережнім і каринтійським фронті перерва в огневім бою тривала загалом також і вчора.

Нині рано відперто два ворожі наступи на схід від Монфалькони, які недавно здобули наші війська.

Одна з наших ескадр гідропланів обкидала бомбами з успіхом стацію гідропланів недалеко Градо.

На полудневім фронті в Тиролю наш наступ безнастанно зискує на терені.

На хребті гір Арментерра відперто шість італійських наступів.

Намі сили, які посунулись вперед між Астх і долиною Ляйн під командою маршалка пор. Архикнязя Карла Франц Йосифа відперли ворога дальше на цілм фронті і нині рано зайняли панцирні італійські форти Кампомольон і Товаро.

Між долиною Ляйн і долиною Бранд наші війська дійшли до північного боку гір Коль Санто.

В долині Адиґи Італійці мусять уступити з місцевостий Марко і Морі.

Число бранців взятих в полон від початку нашого наступу побільшилось на більше чим 10.000, в тім 196 офіцерів. Добича зросла до 51 машинових крісів і 61 армат.

Вступили шефа Генерального Штабу: візький маршалок-поручник Ф. Гефер

з ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

На західнім березі Мози здобули ми французські рови по обох сторонах дороги Окур-Сен. Притім полонили ми 9 офіцерів і 120 жовнів.

Новий наступ ворога на височину „304“ зломив ми, причім ворог поніс дуже великі втрати.

На східнім березі Мози хвилями обосторонна діяльність артилерії доходила до значної сили.

Летнича діяльність по обох сторонах була велика. Пор. Бельке зістрілив на полудне від Ріпох 16 з черги ворожий самолет.

Дворець в Лювіль і дворець, галю воздушних кораблів і кошари коло Епіналь обкидано бомбами.

На східнім фронті.

Нічо нового.

На балканським фронті.

Ескадра летунів заатакувала ворожий обоз коло Кукус, Кавсіка, Мігальова і Солунь.

Начальна управа армії.

ПОДЯКА.

Саме у велику суботу відправили ми на західське кладовище тілні останки найдорозшого нам батька, брата і діда о. Михайла Калимона пароха Кальнікова.

Ненадійна смерть у хвилі, коли ціла сім'я готувалась знова разом відсвяткувати празник Воскресення Христового діямаючи діткнула нас.

Правдивою і одинокою відрадою в тім тяжкім горю і смутку було для нас співчуте наших сусідів та друзів, та охота їх причинити ся до звеличання сумних похоронів.

Сею дорогою складаємо ширю подяку о. деканови А. Борисевичеві і Іванови Свендзіцкому лат. парохам за провід в похоронах. О.О. Д-ру В. Пинилі, С. Кориткови, Ів. Косоноцькому і Б. Гоцькому за участь, обом послідним з особна за прашальні, надгробні мови.

Братству церковному та громаді Заміхів за поміч в уладженню і звеличенню похоронів шире „Спаси Біг“.

Наконець дякуємо ще всім знакомим і другам за вирази співчуття.

Хай Бог нагородить! Заміхів 22. IV. 1916.

Іван і о. Григорій братя. Іван, Марія, Євгенія діти, Ольга синова, о. Андрій Наконечний, о. Іван Голічек зяті. Олесь, Євгенія, Стефанія, Ярослав Наконечні, Ярослава, Зеновія, Ірина і Роман Голічки внуки.

Оголошення.

Обід за 2 кор., чисто на свіжм маслі з пивом до обіду, одержить кількох мушин в приватнім домі ул. Гавзнера ч. 18. в подвір'ю на право у п. Дмитрах. 2—2

Килими, але тільки гарні куплю оказійно Е. Н. склад Народної Торговлі Львів. 1—3

„КАРПАТІЯ“

Тов. взаїмних обезпечень на жите і ренти у Львові, вул. Руська ч. 18.

урядує що дня крім неділь і свят від години 10.—1. перед полуднем.

Премії можна платити або чеками або в касі Товариства або на почті на рахунок Почт. Щадниць ч. 120.065.

ОДИНОКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ГОТЕЛЬ

товариства

„Народна Гостиниця“

у Львові, ул. Костюшка ч. 1.

Ціни комнат від К. 2—10.

Стація електричного трамвая.

Товариство приймає нових членів найменше з одним уділом К. 20 і гроші на вкладковій книжочці на 5%.

ПОРТРЕТ

українського Митрополита
Андрія Гр. Шептицького

насилно вивезеного Москалями 19. вересня зі Львова в глибину Росії,

Князь нашої церкви, з яким звязали ми великі наші надії і перебули спільно і щиро відчуті усі наші гарні і прикрі хвилі — якого імя так симпатичне і дороге для серця кожного Українця, карасть ся у московському засланню.

Всім, що щиро спочуввають з Достойним Засланником поручаємо виданий нами портрет.

Ціна портрету 50 сотиків.

Замовляти можна лише 10 штук відразу, що коштує разом 5 корон — а рекомендоване порто 45 сот. Висилає: Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові. Ринок ч. 10. ст

Руська Щадниця

в Перемишлі

вулиця Косцюшкі ч. 3.

Принимает щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентує їх на 4%, починаючи вже від слідуєного дня во дни зложення аж до послідного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці“ можна складати особисто в касі товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекція Щадниці на жаданє безплатно доставляє, і в філіях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадниці“.

Удільє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизаційними ратами на протях літ 10—45 після вибору позичачого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслів. Справи позичок полагоджуюсь можливо скоро.

Всяких інформацій і друків удільє канцелярія „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Народний Дім, І. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. крім неділь і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, зацвердженого через ц. к. міністерство внутрішніх справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишлі надають ся до льоканії пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

3

При полагоджуванню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

